

Fővárosi Ítéltábla
4.Pf.21.446/2013/5.

A Fővárosi Ítéltábla a által meghatalmazott Bolevác és Vörös Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Bolevác Éva ügyvéd;) által képviselt felperesnek -az ifj. dr. Burai-Kovács János Ügyvédi Iroda (ügyintéző: ifj. dr. Burai-Kovács János ügyvéd) által képviselt alperes ellen, felmondás érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2013. július 19. napján kelt 32.G.40.959/2013/14. sorszámu ítélete ellen, a felperes részéről 15. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 600.000 (hatszázezer) forint + ÁFA mértékű másodfokú perköltséget, továbbá külön felhívásra fizessen meg az államnak 2.500.000 (kétfélmillió-ötszáz ezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A megismételt eljárásban a felperes módosított keresetében elsödlegetesen annak megállapítását kérte a Ptk. 205. § (2) bekezdése és a Ptk. 375. § (1) bekezdése alapján, hogy a vételi jogot alapító szerződés a felek között nem jött létre, mivel a szerződés egy lényeges elemében, a vételárban nem állapodtak meg. Másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy a Ptk. 321. § (1) bekezdésére figyelemmel az alperes felmondó nyilatkozata jogellenes, mivel arra nem a szerződésben és nem a jogszabályban meghatározott okból került sor. Kérte annak megállapítását is, hogy a jogellenes felmondáshoz joghatás nem fűződhet, így a vételi jogot gyakorló nyilatkozat és az az alapján létrejött adásvételi szerződés a Ptk. 200. § (2) bekezdése szerint érvénytelen.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a peres felek között 2009. január 7. napján közjegyzői okiratba foglalt, a Ptk. 522. § (1) bekezdésében szabályozott bankhitel szerződés és azt biztosító szerződések jöttek létre. Az elsődleges kereseti kérelmet azért nem találta alaposnak, mert

a vételárat az opciós szerződés 4.1. pontjában oly módon határozták meg, hogy a vételár a vételi jog gyakorlásának időpontjában fennálló forgalmi érték legyen.

A másodlagos kereseti kérelemmel kapcsolatban az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy a hitelkeret szerződés 18.1.d), m) és n) pontjaiban foglalt felmondási okok fennálltak-e. A 18.1.d) ponttal kapcsolatban az alperes arra hivatkozott, hogy a felperes tulajdoni összetételében olyan jelentős változás következett be, amely - megítélése szerint - veszélyeztette az üzletfél kötelezettségeinek teljesítését, illetve az üzletfél ezáltal hitelképtelenné vált. 2010. március 25-től a felperes tulajdonosa a **ZZ** Zrt. helyett az **RR** Kft. lett. Az alperes nyilatkozata a felmondást önmagában is megalapozta, mivel a szerződés szerint a bank megítélésére van bízva a feltétel bekövetkezte, ugyanis amennyiben a bank úgy nyilatkozik, hogy „megítélése” szerint a vizsgált pontban írt feltételek bekövetkeztek, úgy további bizonyításnak nincs helye.

Kiemelte az elsőfokú bíróság, hogy az alperestől felvett hitel összegét a felperes azonnal továbbkölcsönözte a 100%-os tulajdonosának, a **ZZ** Zrt-nek 10 éves lejáratú, szabadon felhasználható, kamatmentes kölcsönként. Amennyiben a **ZZ** Zrt. a köztük lévő megállapodás szerint törlesztette volna a kölcsönt, akkor sem lett volna biztosítva az alperesi kölcsön kamatfedezete. Erre a **OO** Zrt-vel kötött bérleti szerződés nyújthatott volna fedezetet, azonban azt a szerződő felek 2009. április 13. napján megszüntették, és ezt követően az ingatlan bérbeadására nem került sor, mely mélyítette az I. rendű felperes anyagi helyzetének romlását, növelte a kölcsön visszafizetésének veszélyeztetettségét. A felperes és a **ZZ** Zrt. között 2010. február 10-én létrejött keretmegállapodásban a **ZZ** Zrt. vállalta, hogy szükség szerint a felperes rendelkezésére bocsátja a hitel és kamat fedezetét, azonban ezt a vállalást a megállapodás 6. pontja szerint bármikor jogosult volt megszüntetni a felperes tulajdoni szerkezetének megváltozása, a felperes végelszámolása, csődeljárása vagy felszámolási eljárás hatálya alá kerülése esetén, mely feltételek bekövetkeztek. Hangsúlyozta, hogy a felperes a **ZZ** Zrt-től és a tagoktól, tulajdonosi körtől származó kölcsönökön kívül más bevételi forrással nem rendelkezett. A visszafizetés bizonytalanságát mutatta az is, hogy a 2009. szeptember 20-án és december 20-án esedékes tőketörlesztésre csak 2010. február 25-én került sor. A felperes tulajdonosi szerkezete megváltozott, az új tulajdonos pedig nem vállalt a **ZZ** Zrt-hez hasonló kötelezettséget az esedékes tőke és kamatfizetések tárgyában, így a kötelezettség teljesítését a tulajdonosi szerkezet megváltozása veszélyeztette. Mindezekre figyelemmel a 18.1.d) pont alapján a felmondás jogszerű volt.

Az elsőfokú bíróság a hitelkeret szerződés 18.1.m) és n) pontja szerinti felmondást is jogszerűnek találta. Az alperes arra hivatkozott, hogy a felperes 2010. augusztus 6-án csődeljárás hatálya alá került, fizetéseképtelenné vált, figyelemmel a bérleti szerződés megszűnésére is. A Hpt. 70. §-ában szabályozott prudens működés elvét figyelembe véve az alperes megítélése ésszerűnek tekinthető, amikor a fenti körülmények alapján a szerződést felmondta.

A felperes pénzügyi gazdasági helyzetének romlása veszélyeztette a kölcsön visszafizetésének lehetőségét, így a felperes szerződéskötéskori, valamint a felmondáskori vagyoni helyzetét vizsgálva az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperesi ingatlan értékéből nem vesztett. A 2009. január 7-én a **OO** Zrt-vel fennálló bérleti szerződés 36 hónap alatt összesen 491.400 euró bevételt jelentett volna, ami önmagában a kölcsön tőkerészének visszafizetésére sem nyújtott volna fedezetet. A bérleti szerződés 2009. április 13-án megszűnt, így az ingatlan hasznosításából további bevétel nem származott, a visszafizetést garantáló bérbeadás folyamatos hiányát alappal értékelhette úgy a bank, hogy az a felperes gazdasági helyzetére hátrányos kihatással van, veszélyezteti a kölcsön

visszafizetését. Kiemelte az elsőfokú bíróság, hogy a felperes által a **ZZ** Zrt-nek nyújtott kamatmentes kölcsön a CIB Bankkal megkötött hitelszerződéshez képest jelentős veszteséget jelentett a felperesnek, a két kölcsönszerződés kamatkülönbsége miatt a felperes gazdasági helyzetének folyamatos romlásához vezetett. A **ZZ** Zrt. üzletrészét értékesítette, a keretmegállapodás szerinti kötelezettsége az értékesítéssel bármikor visszavonhatóvá vált, az új tulajdonos pedig a kölcsön visszafizetésére kötelezettséget nem vállalt. Megállapította a bíróság azt is, hogy 2008. december 31. napjához képest a felmondást megelőző időpontig a felperes mérleg szerinti eredménye folyamatosan romlott, tehát a pénzüsszeg kamatmentes továbbkölcsönözése, a bérleti szerződés megszűnése, további bérleti szerződés megkötésének hiánya a felperes vagyoni helyzetének olyan romlásához vezetett, amely a kölcsön visszafizetését veszélyeztette.

Az elsőfokú bíróság megalapozottnak találta a felmondást a hitelkeret szerződés 18.1.e) pontja alapján is. E körben utalt a 18.1.d) ponttal kapcsolatban kifejtett álláspontjára.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperesnek a Ptk. 525. § (1) bekezdés d) pontjára alapított felmondása is alapos. E körben megismételte a hitelkeret szerződés 18.1.n) pontja tekintetében adott indokolását, kiegészítve a **ZZ** Zrt., valamint az új tulajdonos, az **RR** Kft. mérleg szerinti eredményeivel. Mindebből arra a következtetésre jutott, hogy a régi, majd az új tulajdonos vagyoni helyzete nem támasztotta alá azokat a feltételezéseket, hogy a felperes tagi finanszírozásra a jövőben is számíthat.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontja szerinti felmondást sem találta jogszabályba ütközőnek, figyelemmel arra hogy a hitelkeret szerződés 15.1. pontja szerinti szerződésszegés súlyos szerződésszegésnek minősül. Kiemelte, hogy az új tulajdonos nem garantálta az I. rendű felperes által felvett hitel visszafizetéséhez szükséges pénzeszközök rendelkezésre bocsátását, így a hitel teljes összegének visszafizetése nem volt garantálható. Az új tulajdonos vagyoni helyzete nem tette lehetővé, hogy azt tagi kölcsönből vagy bármely más módon finanszírozza az I. rendű felperest.

A kifejtettekre figyelemmel az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felmondás jogát az alperes jogszerűen gyakorolta. A szerződés megszűnésére tekintettel a szolgáltatott teljesítések visszajárnak, az esedékessé váló fizetési kötelezettségének az I. rendű felperes nem tett eleget, így a vételi jog alapításáról szóló szerződés 3. pontja alapján az alperes jogszerűen élt vételi jogával.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, melyben elsősorban annak megváltoztatását kérte oly módon, hogy a másodlagos keresetében foglaltaknak a másodfokú bíróság adjon helyt. Álláspontja szerint a hitelszerződés 18.1. pont d), m) és n) alpontja semmis, tekintettel arra, hogy azok érthetetlen, ellentmondó kikötést tartalmaznak. Egyetértett az elsőfokú bíróság azon korábbi ítéletében kifejtett álláspontjával, hogy ezen pontok kivétel nélkül tartalmazzák „a bank megítélése szerint” és a „bank indokolt és ésszerű megítélése szerint” kitételt, mely szubjektív fogalmak nem értelmezhetők. Hivatkozott továbbá a BH.2012. 41. számú eseti döntésére. Megítélése szerint ezen pontokban írt feltételek a felek jövőbeni viszonyát kiszámíthatatlanná teszik, mivel a szerződő fél nem tudhatja, hogy mikor, milyen feltételek bekövetkezése esetén jogosult a bank a hitelszerződést azonnali hatállyal felmondani. Ezen rendelkezések a Ptk. 228. § (3) bekezdés alapján semmisek; kérte az ítéltáblát, hogy hivatalból állapítsa meg a támadott pontok semmisségét, és ezen pontokat a felmondás jogellenességének vizsgálata során mellőzze.

A hitelszerződés 18.1. pont e) alpontjára figyelemmel kiemelte, hogy - álláspontja szerint - a tulajdonosi szerkezetének megváltoztatása nem vezetett a fizetési kötelezettség

teljesítésének veszélyeztetéséhez, erre a következtetésre az elsőfokú bíróság tévesen jutott. Utalt a szakértői véleményre, miszerint a hitel felmondásának időpontjában a tulajdonos megváltozása és a kölcsön visszafizetési kötelezettség teljesítésének veszélyeztetettsége között közvetlen ok-okozati összefüggés nem állapítható meg. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte a szakértői vélemény 9. számú mellékletében foglalt tartozásátvállalási szerződést, mely értelmében az új tulajdonos, a **ZZ Zrt.**-nek a felperessel szemben 2009. január 5. napján kötött kölcsön keretszerződés alapján fennálló tartozásából 147.000.000 forint összeget átvállalt. Ezzel és az annak módosításaként értékelhető 2010. február 10. napján kötött keretmegállapodással a **II Zrt.** jogutódjává vált az **pp Kft.** a felperessel létrejött kölcsön jogviszonyban. Ezért nem került sor arra, hogy az **pp Kft.** külön okiratban megismételje a 2010. február 10. napján kelt keretmegállapodásban foglalt kötelezettségeket.

A Ptk. 525. § (1) bekezdés d) pontjával kapcsolatban rámutatott, hogy az ingatlanpiaci válság miatt az ingatlant hasznosítani nem tudta, azonban a szakvélemény is kiemeli, hogy a hitel visszafizetése a 2010. február 10-én a **ZZ Zrt.** és a felperes között létrejött keretmegállapodásból adódóan nagyobb biztonságba került, ennek okán pedig a felperes vagyoni helyzetének romlása nem állapítható meg. Megítélése szerint az alperes által folyósított kölcsön kamatmentes továbbkölcsönözése sem veszélyeztette a hitel visszafizetését, figyelemmel a 2010. február 10-i keretmegállapodás 1.b) pontjára, miszerint a **ZZ Zrt.** olyan összegben és ütemezésben fizeti vissza a kölcsönt a felperesnek, ahogyan azt a felperesnek az alperes felé a hitel és kamatainak fedezéséhez szükségessé válik. A két kölcsönszerződés közötti kamatkülönbözetet nem kell a felperesnek elszenvednie, mivel annak megtérítését is vállalta a **ZZ Zrt.** és annak jogutódja, az **pp Kft.** Tévesnek tartotta, hogy a Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontjával kapcsolatban az elsőfokú bíróság súlyos szerződésszegésnek minősítette a hitelszerződés 15.1. pontjának megsértését, azaz a felperes tulajdoni szerkezetében történt változást. Álláspontja szerint azonban e pont megszegése a már kifejtettek miatt nem minősül súlyos szerződésszegésnek, azonban a szerződésszegést is az alperesnek kellett volna bizonyítania, amelyre nem került sor.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. A hitelszerződés 18.1.d), m), n) pontjaival kapcsolatban kiemelte, hogy a felperes valamely semmisségi ok hivatalbeli észlelése iránt kérelmet nem terjeszthet elő. A hivatalbéli észlelés célja nem lehet a felperes határozott kereset kérelem előterjesztése alóli mentesítése. Ezen fellebbezési kérelme tartalmában a hitelszerződés 18.1.d), m), n) pontjainak tisztességtelenségének megállapítására irányul, ennek ellenére a másodlagos kérelmét a felperes a Ptk. 229. § (1) bekezdése alapján terjesztette elő. A perbeli szerződés nem fogyasztói szerződés, így tisztességtelenségének megállapítása iránti kereseti kérelem a Ptk. 209/A. § (1) bekezdése szerinti egy éves megtámadási határidőn belül terjeszthető elő, melyet a felperes elmulasztott.

A hitelszerződés 18.1.e) pontjával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az I. rendű felperes a hitelszerződés 13.1., 15.1. pontjába foglalt szerződéses kötelezettségeit a felperes megszegte. Jelentősnek tekintette, hogy a tulajdonosváltás időpontjában a felperes önálló bevétellel nem rendelkezett. Hangsúlyozta azt is, hogy a keretmegállapodás 6. pontja lehetővé tette a tulajdonos törlesztési kötelezettségének egyoldalú módosítását vagy megszüntetését a szerződésben írtak szerint. A keretszerződésben írt feltételek közül elsődlegesen a tulajdonosi szerkezet megváltozása következett be (2010. március 25-én), mely tény önmagában csökkentette a hitel visszafizetésének a biztosítékát. Megítélése szerint 2010. július 16-án az alperesi hitelbiztosíték tovább csökkent, figyelemmel arra,

hogy a **ZZ** Zrt. és az **pp** Kft. között létrejött tartozásátvállalási szerződéssel az új tulajdonos a felperes fennálló tartozásának közel 50%-át átvállalta. A tartozás átvállalásával az átvállalt rész tekintetében a tagi hiteltörlesztés alárendelt volta megszűnt. Tévesnek tartotta azt a felperesi álláspontot, hogy a tartozásátvállalás egyenlő a szerződéses jogutódlással, ugyanis ehhez még a Ptk. szerint is szükség lett volna további elemekre. Tévesen hivatkozik a felperes arra, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte a tartozásátvállalási szerződést, ugyanis arra a következtetésre jutott, hogy az éppen a felperes hitel visszafizetési kötelezettségének veszélyeztetettségét súlyosbította. Az új tulajdonos nem vállalt olyan kötelezettséget az alperes felé, mint a **ZZ** Zrt.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a Ptk. 525. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltak vizsgálata tárgyában igazságügyi szakértői bizonyítást folytatott le, melynek megállapításai alapján helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes vagyoni helyzetének romlása veszélyezteti a kölcsön visszafizetésének lehetőségét. E körben nincs jelentősége annak a szakértői megállapításnak, hogy a hitel visszafizetése a felperes és a **ZZ** Zrt. közötti keretmegállapodás eredményeként nagyobb biztonságba került. Az alperes több mint egy évet biztosított a felperesnek arra, hogy az egyetlen bevételi forrását jelentő ingatlant hasznosítsa. Az alperestől nem volt várható, hogy a felperes jelentős tartozást halmozzon fel és a hitel jogviszony veszteséget realizáljon. Kiemelte azt is, hogy amennyiben a felperes a hitelszerződésből eredő kötelezettségének nem tett volna eleget, jogviszony hiányában a felperes mindenkor tagjával szemben követelését nem érvényesíthette volna. Megítélése szerint a felperes tévesen jutott arra a megállapításra, hogy az alperesi kölcsön kamatának fedezete a 2010. február 10-i keretmegállapodás 1.b) pontja alapján biztosítva lett volna, ugyanis a tulajdonosi szerkezet megváltozásával és a 2010. július 16-i tartozásátvállalási szerződéssel a hivatkozott szerződéses pont szerinti kamatfedezet megszűnt, figyelemmel az új tulajdonos szűkebb körű kötelezettségvállalására.

A Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontjával kapcsolatban osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját.

A fellebbezés nem alapos.

A felperes fellebbezése az opciós szerződés létrejötte hiányának megállapítására irányuló elsődleges keresetét elutasító ítéleti rendelkezést nem támadta, ezért a Pp. 228. § (4) bekezdése és a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a másodfokú bíróság az ítéletnek az elsődleges keresetet elutasító rendelkezését nem vizsgálhatta.

A másodlagos kereseti kérelmében a felperes a felmondás jogellenességének megállapítását kérte arra hivatkozással, hogy annak jogszabályban meghatározott feltételei nem következtek be, míg a felek közötti szerződés 18.1 pontja d), e), m), n) alpontjain jogszerűen nem alapulhatott, mivel e szerződési feltételek érthetlenségük és ellentmondásosságuk miatt semmisek. Fellebbezésében kifejtette, hogy egyetért az elsőfokú bíróságnak a 18.1 pontja d), m) és n) alpontjainak semmisségével kapcsolatos korábbi álláspontjával, egyben vitatta a Fővárosi Ítéltáblának a kérdéses feltételek érvényessége tekintetében a hatályon kívül helyező végzésben kifejtett álláspontját.

A Fővárosi Ítéltábla az első fokú határozatában, valamint a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel mindenképp előtt arra mutat rá, hogy a jogviszony keletkezésekor még hatályba nem lépett 2013. évi V. törvény a jelen jogvita elbírálásánál nem alkalmazható, annak rendelkezései hivatkozási alapul a hatályos jogszabályok mikénti értelmezése körében nem szolgálhatnak.

Az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban Ptk.) 228. §-a, így a (3) bekezdése is félreérthetetlenül a szerződés hatályát érintő (felfüggesztő és bontó) feltételekről rendelkezik. A Legfelsőbb Bíróság a Pfv.IX. 30.221/2011/6. számú határozatában (közzétéve BH 2012.41. szám alatt) nem a Ptk. 228. § (3) bekezdése szerinti semmisséget mondta ki, csupán a kikötés tisztességességének, illetve a jogok rendeltetésszerű gyakorlásának megítélésénél figyelembe veendő egyik körülményként említette a háttérjogszabályként alkalmazandó Ptk. 228. § (3) bekezdésében írt szempontok érvényesülését. Ebből az eseti döntésből nem következik az, hogy a bírói gyakorlat a szerződés hatályát érintő feltételeken kívül a szerződés egyéb kikötéseire is kiterjesztené az érthetlenség, ellentmondásosság, jogellenesség vagy lehetetlenség által kiváltott semmisség jogkövetkezményének alkalmazhatóságát.

Szükséges arra is rámutatni, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte akként a hatályon kívül helyező végzésben írottakat, hogy a másodfokú bíróság olyan kifejezett útmutatást adott volna az megismétlendő első fokú eljárásra, hogy a szerződés 18.1.d), m), n) pontjában meghatározott, az alperes által a felmondás okaként megjelölt alpontok érvényesek és tisztességesek. A másodfokú bíróság arra mutatott rá, hogy - mivel a felperes nem fogyasztó - a bíróság hivatalból, erre irányuló határozott kereseti kérelem híján tisztességtelenség okán nem vizsgálhatja ezek érvénytelenségét. Emellett a Ptk. 209. § (5) bekezdésének felhívásával utalt arra is, hogy a kérdéses kikötések a Ptk. 525. § előírásainak megfelelően kerültek meghatározásra, ezáltal nem tekinthetők tisztességtelenségnek. Kifejtette, hogy a Ptk. 525. §-án alapuló felmondásnak is az az alapja, hogy a hitelező megítélése szerint a jogszabályban írt feltételek megvalósultak. Azt is tartalmazza a végzés okfejtése, hogy a bíróságnak mind a jogszabályra, mind az általános szerződési feltételek valamelyikére alapított felmondás esetén azt kell vizsgálnia, hogy a felmondásban közölt okok ténylegesen fennálltak-e.

Ezért mind az első fokú bíróság, mind a fellebbezés tévesen értékelte „a bank (indokolt és ésszerű) megítélése szerint” szóhasználatból következően azt, hogy az alperes szubjektív megítélésének a felmondás jogszerűségének vizsgálatánál ügydöntő szerepe lenne. Ismételten hangsúlyozza a Fővárosi Ítéltábla, hogy a szerződési kikötések között megjelölt felmondási oknak objektíve, s nemcsak a hitelező szubjektív megítélése szerint kell fennállnia ahhoz, hogy megalapozott és ezáltal jogszerű legyen a felmondás. Éppen ezért a bíróságnak nem is azt kell vizsgálnia, hogy kialakult-e az alperesben a felperes pénzügyi helyzetének, menedzsmentjének, tulajdonosi összetételének, működésének jelentős változása folytán az a szubjektív megítélése, hogy az adós hitelképtelenné vált, hanem az említett okokra visszavezethető hitelképtelenné válás objektív bekövetkezését kell vizsgálni. Ugyanígy a 18.1 pont m) és n) alpontjaiban meghatározott felmondási okok tekintetében is azok tényleges bekövetkezése, s nem az alperesnek ezzel kapcsolatos megítélése bír ügydöntő jelentőséggel.

Mindezekre figyelemmel a felperes tévesen sérelmezte fellebbezésében, hogy objektív mérce híján a bank belátásától függ az azonnali hatályú felmondás jogának gyakorlása. Téves az a megközelítése, miszerint a banknak elégséges lenne arra hivatkoznia, hogy ő így ítélte meg, s ez önmagában megalapozná a felmondás jogszerűségét. Nyilvánvaló, hogy az egyoldalú felmondási jog gyakorlása az arra - mind a felek szerződése, mind a Ptk. 525. §-a alapján - feljogosított hitelező döntésén alapul, annak jogszerűsége azonban annak bizonyításán múlik, hogy döntése az objektív körülmények fennállására figyelemmel indokolt, megalapozott volt-e. Ezáltal a kikötések - annak ellenére, hogy utalást tartalmaznak a hitelező megítélésére - nem teremtetek olyan, az adós számára átláthatatlan, bizonytalan jövőbeni helyzetet, amelyben nem lehetett tisztában azzal, hogy

mikor, milyen feltételek bekövetkezése esetére jogosult a hitelszerződés azonnali hatályú felmondására az alperes.

Minderre figyelemmel a kérdéses kikötések nem értelmezhetetlenek, és különösen nem ellentmondók. Megjegyzi az ítélőtábla, hogy az egyértelműség esetleges hiánya a Ptk. 228. § (3) bekezdése alapján a semmisséget nem váltja ki. Az egyértelműség kifejezéssel rokonértelmű világosság hiánya a Ptk. 209. § (4) bekezdése értelmében a fogyasztói szerződés egyedileg meg nem tárgyalt kikötésének tisztességtelenségét alapozza meg. A már többször kifejtettek szerint azonban a felek szerződése nem minősül a Ptk. 685. § e) pontja szerinti fogyasztói szerződésnek, így az egyértelműség esetleges hiánya vizsgálatára nem volt szükség, az ugyanis ügydöntő jelentőséggel a felmondás jogszerűségének megítélése során nem bírt.

A kérdéses kikötések tehát a Ptk. 228. § (3) bekezdése alapján nem voltak semmisnek minősíthetők. Annak okán pedig, hogy a hitelszerződést, valamint az annak biztosítékaul szolgáló további szerződéseket a felperes, valamint az alperessel szerződést kötő perben nem álló gazdálkodó szervezetek nem gazdasági vagy szakmai tevékenységük körén kívül eső célból kötötték, ők nem minősültek a Ptk. 685. § d) pontja szerinti fogyasztóknak, a szerződés pedig fogyasztói szerződésnek. Ezért az esetleges tisztességtelenség és az azon alapuló érvénytelenség hivatalból nem volt vizsgálható.

A Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság által az egyes felmondási okok objektív fennállása tekintetében elfoglalt jogi álláspontjával egyetértett, az e körben kifejtett indokai megismétlése helyett csupán utal azokra a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján. A fellebbezés III. pontjában írtakra figyelemmel kiemeli az ítélőtábla, hogy a felperes és a **ZZ** Zrt. közötti keretszerződés 6. pontja a **ZZ** Zrt. részére szabadulási lehetőséget adott a felperesnek az alperestől felvett hitele visszafizetésével kapcsolatban vállalt kötelezettségei alól, és az erre a szerződés szerint okot szolgáltató feltételek közül az alperes tulajdonosi szerkezetének megváltozása a felmondást megelőzően, 2010. március 25. napján be is következett. Ez a körülmény a hitel visszafizetését egyébként sem garantáló kölcsönszerződéssel egybevetve az adós felperes már korábban is megingott vagyoni helyzetén tovább rontott, és kellő alappal szolgált a hitelszerződés azonnali hatállyal történő felmondására.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság érdemében helyes ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles az alperes fellebbezési eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, melyet az ítélőtábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja és (5) bekezdése alapján állapított meg. Azt a másodfokú bíróság a (6) bekezdés alapján mérsékelte és azt elsődlegesen az alperesi képviselő által kifejtett tényleges tevékenységgel arányban határozta meg.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles megfizetni az állam javára, külön felhívásra.

, 2014. április 10.

Dr. Németh László s.k.

a tanács elnöke
. Molnár Ágnes s.k.. Merőtey Anikó s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

ódi Zsuzsanna
tisztviselő